

Opetus- ja kulttuuriministeriö
copyright@minedu.fi
anna.vuopala@minedu.fi

Asia: Valmistautuminen EU:n komission Digitaalisia sisämarkkinoita (Digital Single Market) koskevaan strategiaan

Lausuntopyyntö sähköpostilla 5.3.2015

Tämän lausunnon liitteenä on eurooppalaisten av-alan järjestöjen yhteinen lausunto digitaalisista sisämarkkinoista ("Making the Digital Single Market Work: Key Principles for the Film and Audiovisual Sector", 18 maaliskuuta 2015).

Lausunto edustaa laajasti av-alan kantoja, myös Suomen Filmikamari ry:n ja sen jäsenjärjestöjen Suomen Elokuvaluottajien Keskusliitto ry:n, Suomen elokuvateatteriliitto – SEOL ry:n sekä Suomen elokuvatoimistojen liitto ry:n. Näiden liittojen jäsenkunta edustaa kattavasti kotimaisen elokuvan tuotantoa, levitystä ja esitystoimintaa.

Näkemyksemme mukaan Suomen tulee ensisijassa huolehtia siitä, että kun digitaalisia sisämarkkinoita kehitetään, pidetään huolta riittävästä joustavuudesta kaupankäynnissä. Menestyksellisen digitaalisen kaupankäynnin edellytys on, että av-tuotannoilla voidaan käydä kauppaa joustavasti niin kansallisella tasolla, useilla eri Euroopan territorioidella kuin paneurooppalaisesti. Sääntely, joka jäykistää kaupankäyntiä, ei palvele liiketoimintaa, eikä myöskään eurooppalaisia kuluttajia.

Kaikessa tekijänoikeuksilla käytävässä kaupankäynnissä on ensisijaisesti kunnioitettava sopimusvapautta. Oikeuksien omistajien on saatava käydä kauppaa haluamallaan tavalla. Markkinat ratkaiseva, ovatko oikeuksien omistajat onnistuneet.

Lainsäädännöllä ei tule puuttua siihen, miten elokuvaa levitetään Euroopan aidosti sirpaleisilla av-markkinoilla. Vaikka EU:n periaatteena on tavoitella sisämarkkinoita kaikkien kulttuurituotteiden osalta, on huomattava, että Eurooppa ei ole Yhdysvaltojen tapaan kulttuurisesti ja kielellisesti suhteellisen homogeeninen manner.

Esimerkiksi elokuvat, eivät kulje kulttuurista ja maasta toiseen samalla tavalla kuin vaikkapa metalliteollisuuden tuottamat mutterit. Vaikka EU:n tasolla kuinka toivottaisiin, vain poikkeuksellisen harva hollantilainen, italialainen tai vaikkapa itävaltalainen elokuva kiinnostaa suomalaisia: se ei vähennä näiden elokuvien kansallista kulttuurista ja taloudellista arvoa.

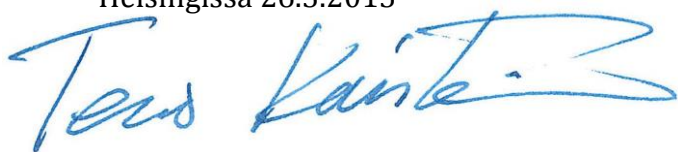
Vaikka elokuvien jakelu on digitalisoitunut, eivät elokuvien digitaalinen levittäminen ja asiakkaiden kulutustottumukset ole millään tavalla muuttaneet sitä, miten elokuvia kehitetään, tuotetaan ja myydään. Jos lainsäädännöllä määrättäisiin, miten kauppaa saa käydä, uhattaisiin vakavasti niitä työpaikkoja ja talouskasvua, mitä luovat alat Euroopassa ja Suomessa tuovat.

Esimerkiksi kuvaohjelmien territoriaalinen myynti on olennainen osa tuotantojen rahoitusta. Ensinnäkään toistaiseksi ei ole edes olemassa sellaista tahoa, joka ostaisi esitysoikeudet koko Eurooppaan, koska mainituista kielellisistä ja kulttuurisista eroista johtuen Eurooppa ei ole kulttuurituotteille yhtenäinen markkina. Toiseksi, mikäli kuvaohjelmien lisensiointi olisi pakko tehdä Euroopan laajuiseksi, myös korvaukset, mitä lisensioinnista maksetaan, tulisivat laskemaan.

Mainittakoon, että tällä hetkellä mikään ei estä myymästä tai ostamasta kaikkia Euroopan oikeuksia. Se kertonee jotain kuinka todellisuudelle vieras ja teoreettinen ajatus yhtenäisistä markkinoista kuvaohjelmille on.

Av-tuottajien, tv-kanavien, elokuvailevittäjien pakottaminen itselleen epäedulliseen liiketoimintaan ei edistä eurooppalaisen kuluttajan mahdollisuuksia kuluttaa eurooppalaisia kuvaohjelmia, päinvastoin.

Helsingissä 26.3.2015

A handwritten signature in blue ink, reading 'Tero Koistinen'.

Tero Koistinen
toimitusjohtaja
Suomen Filmikamari ry